

قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد

قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد

HOORAN 09163504208

اداره کل استاندارد
استان خوزستان

فهرست :

۴	نامه ها
۶	فصل اول- کلیات
۹	فصل دوم-وظایف و مأموریت ها
۲۰	فصل سوم-ارکان سازمان
۲۶	فصل چهارم-جرائم و مجازات ها
۳۲	فصل پنجم-منابع مالی و بودجه
۳۴	فصل ششم- سایر مقررات
۳۶	قوانین متفرقه کاربردی

شماره : ۲۳/۸۲۹۴۹

تاریخ: ۱۳۹۶/۰۹/۲۸

حضرت حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای دکتر حسن روحانی رئیس محترم جمهوری اسلامی ایران

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد مصوب جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۹۶/۷/۱۱ مجلس که با عنوان طرح تاسیس سازمان ملی استاندارد ایران به مجلس شورای اسلامی تقدیم و مطابق اصل یکصد و دوازدهم (۱۱۲) قانون) اساسی جمهوری اسلامی ایران از سوی مجمع محترم تشخیص مصلحت نظام موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شده است. به پیوست ابلاغ می‌گردد.

علی لاریجانی - رئیس مجلس شورای اسلامی ایران

شماره : ۲۳/۸۲۹۴۹

تاریخ: ۱۳۹۶/۰۹/۲۸

سازمان ملی استاندارد ایران

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی، به پیوست " قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد" که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ یازدهم مهر ماه هزار و سیصد و نود و شش مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۹۶/۹/۴ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام با تایید تبصره (۱) بند (۱) ماده (۷) مطابق اصل یکصد و دوازدهم (۱۱۲) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد و طی نامه شماره ۲۳/۸۲۹۴۹ مورخ ۱۳۹۶/۹/۲۸ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده، جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.

فصل اول کلیات

ماده ۱- در اجرای بند (۲-۴) سیاست های کلی و بند (و) ماده (۲۳۴) قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مبنی بر (توسعه و تقویت نظام استاندارد ملی) و نیز در راستای تحقق بند (۲۴) سیاست های اقتصاد مقاومتی موضوع (افزایش پوشش استاندارد به کلیه محصولات داخلی و ترویج آن) و همچنین زمینه سازی جهت اعمال بند (۳۰) سیاست های برنامه ششم توسعه مبنی بر (تدوین و اجرای سند جامع و نقشه راه تحول نظام استاندارد سازی کشور و مدیریت کیفیت) و به منظور روزآمدسازی، تقویت و توسعه نظام استاندارد در سطح کشور به نحوی که زمینه ارتقای مناسب کیفیت ملی و دستیابی به ارتقای پایدار تولید محصولات در کشور را فراهم نماید، عنوان (مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران) به (سازمان ملی استاندارد ایران) تغییر و جایگاه و شرح وظایف و اختیارات این سازمان به شرح زیر تعیین می گردد.

ماده ۲- سازمان، دستگاه اجرایی مستقل دولتی است و زیر نظر مستقیم رئیس جمهور اداره می شود.

ماده ۳- سازمان مرجع رسمی حاکمیتی در کشور می باشد که عهده دار سیاستگذاری، حسن نظارت و هدایت نظام استاندارد و اطمینان بخشی به کیفیت کالاها و خدماتی است که در داخل کشور تولید یا ارائه و یا به کشور وارد و یا از کشور صادر می شود. رعایت سیاست های کلی نظام از قبیل سیاست های کلی سلامت و بند (۲۴) سیاست های اقتصاد مقاومتی در این خصوص الزامی است.

تبصره ۱: به منظور تسریع در فرآیند استانداردسازی، کلیه دستگاه های اجرایی تابعه قوه مجریه به استثنای دستگاه هایی که وظایف خاصی در قانون اساسی برای آنها تعیین شده است، موظفند مقررات فنی حوزه مربوطه را با رعایت استانداردهای

ملی و بین المللی تدوین، اجرا و بر آن نظارت کنند. سازمان موظف است بر فرآیند تدوین و حسن اجرای استانداردها در این دستگاه ها نظارت نماید.

تبصره ۲: دستگاه‌های اجرایی که بر اساس ضوابط بین المللی فعالیت می‌کنند موظف به رعایت و اجرای ضوابط مربوط در حوزه فعالیت‌های مرتبط می‌باشند.

تبصره ۳: کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع تبصره (۱) این ماده موظفند به منظور توسعه استانداردهای ملی، استانداردهای تخصصی دستگاه مربوطه را تدوین و پس از طرح در کمیسیون‌های فنی ذی‌ربط، جهت تصویب در کمیته‌های ملی سازمان که با حضور ذینفعان تشکیل می‌گردد ارائه نمایند. **تبصره ۴:** خدمات بهداشتی، درمانی و دارویی مشمول حکم این ماده نمی‌باشد.

ماده ۴- کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع تبصره (۱) ماده (۳) این قانون و ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی و پژوهشی مکلفند در امر تدوین استانداردها و سایر امور مربوط با سازمان همکاری داشته باشند. نحوه همکاری با هماهنگی دستگاه‌های مذکور تعیین می‌گردد.

ماده ۵- سازمان می‌تواند انجام تحقیقات جهت تدوین و به روزرسانی استانداردها و بالا بردن کیفیت و افزایش کارایی و بهبود روش‌های تولید و خدمت را به پژوهشگاه استاندارد واگذار نماید.

تبصره: پژوهشگاه استاندارد در چهارچوب قوانین و مقررات حاکم بر دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی و قانون هیأت‌امنا به صورت وابسته به سازمان به فعالیت خود ادامه می‌دهد و شرح وظایف آن به تصویب شورای عالی استاندارد موضوع ماده (۳۴) این قانون می‌رسد.

فصل دوم

وظایف و مأموریت‌ها

ماده ۶- فعالیت سازمان در چهار محور زیر انجام می شود:

- استانداردسازی
- اندازه شناسی
- تأیید صلاحیت
- ارزیابی انطباق

ماده ۷- مأموریت ها و وظایف سازمان در چهارچوب ماده (۳) و تبصره های (۱) و (۳) آن در این قانون به شرح زیر می باشد:

۱- تعیین، تدوین، به روزرسانی و نشر استانداردهای ملی

تبصره ۱: فهرست کالاها و تجهیزات پزشکی و استاندارد آنها به موجب آیین نامه ای خواهد بود که با پیشنهاد سازمان و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۲: سازمان ملی استاندارد ایران به عنوان تنها مرجع رسمی اعطای نشان حلال موظف است به منظور حصول اطمینان از انطباق استانداردهای حلال با موازین فقه اسلامی و نظارت بر اجرای آن یک فقیه مجتهد متجزی صاحب نظر در مسائل حلال به شورای نگهبان پیشنهاد و پس از تأیید فقهای شورای نگهبان با حکم رئیس سازمان برای چهار سال منصوب نماید. این حکم برای دوره های بعدی قابل تمدید می باشد. حکم این ماده نافذ اختیارات و نظرات فقهای شورای نگهبان در اصل چهارم (۴) قانون اساسی نیست.

در مورد ذبح و صید حلال رعایت ماده (۶) قانون نظارت شرعی بر ذبح و صید مصوب ۱۳۸۷/۱۲/۱۴ الزامی است.

۲- مشارکت در تدوین استانداردهای منطقه ای و بین المللی از طریق عضویت فعال در کمیته های فنی

۳- انجام مطالعات تطبیقی برای دستیابی به تجارب سایر کشورها در حوزه مرتبط با استانداردسازی

۴- توسعه استانداردهای پژوهش محور در جهت ارتقای کیفیت کالا و خدمات هماهنگ با استاندارد های بین المللی

۵- انجام تحقیقات به منظور تدوین و به روزرسانی استانداردها، بهبود روش ها و سامانه ها با بهره‌گیری از توانمندی های بخش های درون و برون سازمانی و اقدام به بومی سازی استانداردهای بین المللی بر پایه الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت

تبصره: پژوهشگاه استاندارد به عنوان بازوی تحقیقاتی سازمان باید از طریق آزمایشگاه های مرجع و تأیید صلاحیت شده نسبت به انجام پژوهش در زمینه بهبود استانداردهای ملی و بومی سازی استانداردهای منطقه ای و بین المللی اقدام کند.

۶- آموزش و ترویج استانداردها و فرام نمودن امکان دسترسی مردم به مشخصات و اطلاعات مربوط به استانداردهای کالا و خدمات در سطح کشور

۷- برنامه‌ریزی و نظارت بر امور اندازه شناسی قانونی کشور

۸- ترویج سامانه بین المللی یکاها (SI) به عنوان سامانه رسمی اندازه شناسی قانونی در کشور و برسنجی (کالیبراسیون) وسایل سنجنش

۹- تجهیز و راه اندازی آزمایشگاه های مرجع اندازه شناسی برای برسنجی وسایل و تجهیزات اندازه شناسی به عنوان تنها مرجع رسمی این وظیفه در کشور

۱۰- اعتباربخشی و تأیید صلاحیت کلیه نهادهای ارزیابی انطباق نظیر آزمایشگاه های آزمون و برسنجی، مؤسسات بازرسی کننده داخلی و خارجی (سورویانس) مؤسسات گواهی کننده محصول، مؤسسات گواهی کننده اشخاص حقیقی و حقوقی و مؤسسات گواهی کننده سامانه های مدیریتی به عنوان تنها مرجع رسمی این وظیفه در کشور

۱۱- نظارت بر حسن اجرای استانداردهای اجباری و کلیه کالاها و خدمات دارای پروانه کاربرد علامت استاندارد

۱۲- نظارت بر حسن اجرای استانداردهای اختیاری

۱۳- بررسی کارشناسی پیشنهادهای دستگاه های اجرایی پیشنهاد دهنده استانداردهای اجباری جهت ارائه به شورای عالی استاندارد

۱۴- تدوین، به روزرسانی و نظارت بر اجرای استانداردهای مصرف بهینه انرژی با مشارکت دستگاه های تخصصی ذی ربط هماهنگ با استانداردهای روز دنیا و مقتضیات کشوری

۱۵- کنترل کیفیت کالاهای صادراتی مشمول استاندارد اجباری به منظور فراهم نمودن امکان رقابت با کالاهای مشابه خارجی و حفظ بازارهای بین المللی

۱۶- کنترل کیفیت کالاهای وارداتی به منظوری جلوگیری از ورود کالاهای نامرغوب و حمایت از مصرف کنندگان و تولید کنندگان داخلی

تبصره: سازمان می تواند جهت تسریع در روند واردات کالاهایی که بر روی آنها توسط دستگاه های تخصصی تأیید صلاحیت شده، آزمایش کیفی انجام می شود، با دستگاه های مزبور هماهنگی لازم و اقدام مشترک به عمل آورد.

۱۷- آزمایش و تطبیق نمونه کالا و خدمات با استانداردهای مربوط یا ضوابط و مقررات فنی مورد قبول و در صورت لزوم استفاده از اظهار نظرهای مقایسه ای از طریق آزمون کفایت تخصصی بین آزمایشگاهی و صدور گواهینامه های لازم

تبصره- سازمان می تواند برای انجام آزمون های کفایت تخصصی بین آزمایشگاهی و همچنین آزمون نمونه های وارداتی و صادراتی و تجهیزات اندازه شناسی از خدمات آزمایشگاه های آزمون و برسنجی تأیید صلاحیت شده استفاده نماید.

۱۸ - اندازه گیری سالانه نرخ رشد کیفیت محصولات اعم از کالا و خدمات با بهره گیری از معیارها و شاخص های معتبر و گزارش نتایج حاصل از ارزیابی ها به مراجع ذی ربط و جامعه

۱۹ - ساماندهی ساختار نظام مدیریت کیفیت واردات و صادرات کشور با هدف رفع موانع فنی در چهار چوب قوانین و مقررات مربوطه

۲۰ - تعیین جایزه ملی کیفیت و برگزاری مراسم مربوط و اعطای جایزه مزبور به عنوان مرجع رسمی این وظیفه در کشور

تبصره: برگزاری هرگونه همایش، هم اندیشی (سمینار) و عناوین مشابه با موضوع استاندارد و کیفیت در کشور منوط به کسب مجوز از سازمان می باشد.

۲۱ - تحول در ساختار و مراحل صدور مجوز کاربرد نشان استاندارد در راستای به روزرسانی رقابت پذیری و بهره گیری از فناوری های پیشرفته و درجه بندی کیفیت کالاهای با نشان استاندارد

۲۲ - بررسی و تشخیص اولویت های استانداردسازی در حوزه نیازهای داخلی صادراتی و وارداتی کشور

۲۳ - ساماندهی نظام ارتقای دانش، مهارت و تجربه در عرصه استانداردسازی به منظور ارتقای کیفیت و استفاده از روش ها و فناوری های نوین در فرآیند تولید

۲۴ - فراهم نمودن امکان نظارت های مردمی بر کیفیت کالاها با نشان استاندارد ملی به منظور ارتقای کیفیت تولید کالا و خدمات ارائه شده

۲۵ - برنامه ریزی و هماهنگی لازم جهت بهره مندی از توانمندی های علمی و پژوهشی دانشگاه ها و مراکز آموزشی و پژوهشی کشور به منظور توسعه دانش استاندارد و بهره گیری از رویکردهای فناوری های نوین در عرصه استانداردسازی کشور

ماده ۸- نهادهای اعتباردهی که به صورت مستقل از فعالیت های استاندارد سازی فعالیت می کنند در چهار چوب الزامات بین المللی موظف به تأیید صلاحیت مؤسسات ارزیابی انطباق در جهت پذیرش گواهینامه های صادره در سطوح بین المللی می باشند.

ماده ۹- فعالیت های اعتباربخشی در «مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران» انجام می پذیرد که رئیس آن به پیشنهاد رئیس سازمان و تصویب شورای عالی استاندارد و با حکم رئیس سازمان برای مدت چهار سال انتخاب می شود.

ماده ۱۰- سازمان می تواند با توسعه دانش استاندارد در بنگاه های اقتصادی در جهت افزایش توانمندی ها و مهارت های لازم در کارکنان، موجبات ارتقای دانش، مهارت و تجربه در عرصه استانداردسازی را در این بنگاه ها فراهم نماید.

ماده ۱۱- سازمان می تواند با هماهنگی دانشگاه ها و مراکز آموزشی و پژوهشی کشور به منظور توسعه دانش استاندارد و بهره گیری از فناوری های نوین در عرصه استانداردسازی، همکاری لازم را برای ایجاد رشته های نوین استانداردسازی در دانشگاه ها و مراکز آموزشی و پژوهشی کشور به عمل آورد.

ماده ۱۲- تدوین استاندارد اوزان و مقیاس ها و وسایل سنجش، اجرای استاندارد، نشر آگهی های قانونی، علامت گذاری، کنترل، نظارت و آزمایش ادواری اوزان و مقیاس ها و وسایل سنجش مطابق مفاد این قانون انجام می گیرد.

ماده ۱۳- سازمان تنها مرجع رسمی کشور در تعیین عیار رسمی و انگ گذاری مصنوعات فلزی گرانبها می باشد.

ماده ۱۴- سازمان می تواند با تصویب شورای عالی استاندارد، اجرای استاندارد و یا بخشی از آن را که از نظر آئین های کار، ایمنی، حفظ سلامت عمومی، داشتن علامت حلال، حفظ محیط زیست، حصول اطمینان از کیفیت، حمایت از مصرف کننده و

یا سایر جهات رفاهی و اقتصادی ضروری باشد با تعیین مهلت مناسب اجباری اعلام نماید.

تبصره ۱: سازمان مکلف است موضوع اجباری کردن استانداردها و مهلت اجرای آنها را در دو نوبت به فاصله ده روز در روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران و در دو روزنامه کثیرالانتشار و روش‌های اطلاع‌رسانی الکترونیکی و رسانه ملی به اطلاع عموم برساند.

تبصره ۲: کیفیت مواد و کالاهای وارداتی بر حسب ضرورت و اولویت و توجه به مسائل سلامت، ایمنی، بهداشتی، زیست‌محیطی و اقتصادی باید با استانداردهای ملی و یا استانداردهای معتبر و ضوابط فنی مورد قبول سازمان منطبق باشد. مدت زمان شمول استاندارد اجباری برای کالاهای وارداتی و اولویت مواد و کالاها را شورای عالی استاندارد تعیین می‌کند.

تبصره ۳: در مواردی که اجرای استاندارد اجباری اعلام می‌شود، تبلیغات رسمی این کالاها و خدمات از طریق رسانه‌های ارتباط جمعی منوط به داشتن پروانه کاربرد علامت استاندارد و یا تأییدیه سازمان می‌باشد.

ماده ۱۵ - هرگاه اجرای استاندارد در مورد کالاها و خدماتی، اجباری اعلام شود پس از انقضای مهلت‌های مقرر، تولید، تمرکز، توزیع و فروش این‌گونه کالاها و خدمات بدون علامت استاندارد و یا بدون تأیید سازمان، ممنوع است و کالاهای مربوطه توقیف و با متخلف طبق ماده (۴۰) این قانون برخورد می‌شود.

تبصره: رعایت کلیه مقررات استانداردهای اجباری در مورد کالاهای وارداتی الزامی است.

ماده ۱۶ - کلیه دستگاه‌های اجرایی که به نوعی در صدور مجوز تولید کالا یا ارائه خدمات موضوع این قانون، مسئولیت دارند مکلفند به هنگام صدور مجوز، متقاضیان را ملزم به رعایت استانداردها و مقررات فنی مربوطه نمایند.

ماده ۱۷- سازمان موظف است نسبت به ارزیابی انطباق کالاهای ساخت داخل، وارداتی و نیز خدماتی که از لحاظ ایمنی، بهداشت و سلامت عمومی حائز اهمیت می باشند با همکاری نهادهای ارزیابی انطباق تأیید صلاحیت شده اقدام و نتایج حاصل را جهت اطلاع عموم و مراجع ذی ربط اعلام کند.

ماده ۱۸- سازمان می تواند به منظور ارائه خدمات بازرسی به بخش های دولتی و غیردولتی و کنترل کیفی و کمی مواد اولیه و کالاهای وارداتی از مرحله ساخت تا ورود کالا به کشور و محل مصرف آن از طریق شرکت های بازرسی داخلی و خارجی (سورویانس) و یا طرق دیگری که با پیشنهاد سازمان به تصویب شورای عالی استاندارد می رسد، اقدام کند.

تبصره: سازمان تنها مرجع رسمی برای تأیید صلاحیت شرکت ها و مؤسسات بازرسی کننده داخلی و خارجی است.

ماده ۱۹- کارشناسان سازمان مجازند به دستور سازمان به محل های تولید، بسته بندی، تمرکز، عرضه و فروش کالاها و یا خدمات مشمول استاندارد اجباری وارد شوند و به بازرسی و نمونه برداری بپردازند.

تبصره ۱: کارشناسان سازمان در انجام وظایف قانونی خود به عنوان ضابط دادگستری محسوب می شوند.

تبصره ۲: کارشناسان مندرج در این ماده باید از شرایط امانت داری و وثاقت برخوردار باشند.

تبصره ۳: مفاد این ماده نافی وظایف و اختیارات قانونی سایر دستگاه ها نیست.

ماده ۲۰- مسئولیت کنترل کیفیت در واحدهای مشمول استاندارد اجباری و دارندگان پروانه کاربرد علامت استاندارد تشویقی یا ارائه کننده خدمات مشمول استاندارد های اجباری بر عهده اشخاص حقیقی است که دارای تحصیلات لازم و تجربه کافی در رشته های تخصصی مربوطه باشند. چگونگی

تأیید صلاحیت علمی و فنی و نحوه به‌کارگیری این افراد و همچنین شیوه سلب صلاحیت و روش رسیدگی به تخلفات آنان به موجب قانون تعیین می‌شود.

تبصره: کارشناسان مندرج در این ماده باید از شرایط امانت داری و وثاقت برخوردار باشند.

ماده ۲۱- سازمان می‌تواند برای انجام وظایف خود، اشخاص حقیقی، حقوقی و تشکل‌های تخصصی ذی‌صلاح را به‌عنوان کارشناس رسمی استاندارد انتخاب و از آنها استفاده کند. نحوه انتخاب و حدود اختیارات و میزان حق الزحمه طبق دستورالعملی است که به تصویب شورای عالی استاندارد می‌رسد.

ماده ۲۲- سازمان موظف است در کلیه گمرکات ورودی و خروجی کشور از خدمات آزمایشگاه‌های بخش خصوصی، تعاونی و مراکز دانشگاهی که صلاحیت آنها مورد تأیید سازمان باشد استفاده کند و در غیر این صورت با بهره‌گیری از امکانات موجود آزمایشگاه‌های مناسب دایر نماید.

ماده ۲۳- سازمان می‌تواند با بهره‌گیری از توانمندی‌های علمی و تحقیقاتی بخش خصوصی و دولتی در جهت ارتقای کیفیت و رقابت‌پذیری محصولات از طریق تشکیل مؤسسات تأیید صلاحیت شده علمی و تحقیقاتی استانداردسازی موجبات بهره‌گیری از فناوری‌های نوین و پیشرفته و فعال در امر سنجش، کنترل و ارتقای کیفیت را فراهم کند.

ماده ۲۴- سازمان مکلف است به‌منظور توسعه و تقویت نظام استانداردسازی، مشابه با نظام‌های بین‌المللی، انواع روش‌های تأیید انطباق محصول با استاندارد اعم از گواهی یا اظهاریه انطباق را اعمال کند. چگونگی اجرای این ماده به موجب دستورالعملی است که حداکثر یک سال پس از تصویب این قانون به پیشنهاد سازمان به تصویب شورای عالی استاندارد می‌رسد.

ماده ۲۵- آزمایشگاه‌های سازمان جز در مورد کالاهای سلامت محور خاص که به تصویب شورای عالی استاندارد می‌رسد و نیز موارد نظامی، دارویی، هسته‌ای و پرتویی در زمینه‌های تعیین ویژگی کالاها و انطباق آن با استانداردهای مربوط، ضوابط فنی و تنظیم کردن وسایل سنجش، به عنوان آزمایشگاه‌های مرجع در کشور شناخته می‌شوند.

تبصره: سازمان می‌تواند با توجه به شرایط اقتصادی نسبت به ایجاد آزمایشگاه‌های مرجع منطقه‌ای اقدام کند.

ماده ۲۶- سازمان موظف است نسبت به یکپارچه‌سازی سیاست‌ها و برنامه‌های استانداردسازی از طریق تدوین برنامه راهبردی استانداردسازی کشور اقدام کند و آن را در شورای عالی استاندارد به تصویب برساند.

ماده ۲۷- کلیه گواهینامه‌های صادره از سوی مؤسسات گواهی‌کننده و بازرسی‌کننده، کارشناسان رسمی استاندارد آزمایشگاه‌های آزمون و بررسی تأیید صلاحیت شده از سوی سازمان در رابطه با تطبیق ویژگی کالاها و خدمات با استانداردهای مربوطه، به عنوان کارشناس رسمی مورد قبول کلیه وزارتخانه، سازمان‌ها و مراجع قضایی تعیین می‌شود. **تبصره:** کارشناسان مندرج در این ماده باید از شرایط امانت‌داری و وثاقت برخوردار باشند.

ماده ۲۸- سازمان می‌تواند به منظور بهره‌گیری از جدیدترین استانداردهای جهانی در راستای رشد و توسعه بنگاه‌های اقتصادی کشور، راهکارهای لازم را جهت تصویب به شورای عالی استاندارد پیشنهاد کند.

ماده ۲۹- سازمان موظف است از طریق توسعه استانداردهای پژوهش محور در جهت ارتقای کیفیت تولیدات صنعتی در سطح استانداردهای پیشرفته و ورود رقابت پذیر جمهوری اسلامی ایران در عرصه مبادلات بین‌المللی با بهره‌گیری از اساتید

برجسته و نخبگان علمی و فنی کشور در عرصه استانداردسازی، موجبات ارتقای کیفی محصولات با فناوری بالا در راستای نیل به اهداف توسعه و پیشرفت کشور را فراهم کند.

ماده ۳۰- سازمان مکلف است به منظور ارتقای وظایف نظارتی خود بر واحدهای تولیدی و اجرای بند (۳۰) سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه در چهار چوب قوانین و مقررات مربوطه نسبت به تدوین و اجرای سند جامع و نقشه راه تحول نظام استانداردسازی کشور و مدیریت کیفیت، ظرف مدت شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون اقدام نماید.

ماده ۳۱- سازمان مجاز است در ازای خدمتی که انجام می‌دهد بر حسب طبقه‌بندی خدمات و به موجب تعرفه‌ای که رأساً تعیین و برای تصویب به شورای عالی استاندارد ارسال می‌کند، کارمزد مناسب دریافت کند.

تبصره: گمرکات کشور موظفند خدمات آزمایشگاهی خود را از آزمایشگاه‌های سازمان و یا مورد تأیید سازمان دریافت کنند.

ماده ۳۲- سازمان، نمایندگی دولت جمهوری اسلامی ایران در مجامع و مراجع تخصصی بین‌المللی و منطقه‌ای مرتبط با حوزه استاندارد و کیفیت را بر عهده دارد.

تبصره: در حوزه تأیید صلاحیت، نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در مجامع و مراجع تخصصی بین‌المللی و منطقه‌ای بر عهده مرکز ملی تأیید صلاحیت است.

فصل سوم

ارکان سازمان

ماده ۳۳- ارکان سازمان عبارت است از:

■ شورای عالی استاندارد

■ رئیس سازمان

شورای عالی استاندارد

ماده ۳۴- ترکیب شورای عالی استاندارد عبارت است از:

■ رئیس جمهور به عنوان رئیس شورای عالی و در غیاب وی

معاون اول رئیس جمهور

■ رئیس سازمان به عنوان دبیر شورای عالی

■ رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور

■ رئیس سازمان حفاظت محیط زیست

■ وزرای « امور اقتصادی و دارایی»، « علوم تحقیقات و

فناوری»، « راه و شهرسازی»، « جهاد کشاورزی»، « صنعت،

معادن و تجارت»، « بهداشت، درمان و آموزش پزشکی»، «

نفت»، « نیرو»، « تعاون، کار و رفاه اجتماعی»، « ارتباطات

و فناوری اطلاعات» و «دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح».

■ دادستان کل کشور

■ رئیس سازمان بازرسی کل کشور

■ دو نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی مرتبط با حوزه

استاندارد

■ رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

■ رئیس اتاق تعاون ایران

■ رئیس اتاق اصناف ایران

■ چهار نفر متخصص با تجربه در امور استاندارد به

پیشنهاد رئیس سازمان و حکم رئیس جمهور برای مدت

چهار سال

■ رئیس سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

- رئیس مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران
- رئیس شورای رقابت

تبصره ۱: نحوه تشکیل جلسات شورای عالی و چگونگی حضور اعضا تابع دستورالعملی است که به تصویب شورای عالی استاندارد می‌رسد.

تبصره ۲: شورای استاندارد استان به ریاست استاندار و دبیری مدیر کل استاندارد استان و عضویت مدیران کل و رؤسای سازمان‌ها و نهادهایی که وزرا و رؤسای آنها عضو شورای عالی استاندارد می‌باشند و دو نفر کارشناس به پیشنهاد مدیر کل استاندارد و با حکم استاندار و یک نفر از نمایندگان استان به انتخاب مجمع نمایندگان استان مرتبط با حوزه استاندارد تشکیل می‌شود.

تبصره ۳: سازمان مجاز است برای انجام وظایف تخصصی، مراکز وابسته را که به تأیید شورای عالی استاندارد و مراجع ذی‌ربط می‌رسد، ایجاد کند.

تبصره ۴: مصوبات شورای عالی استاندارد با تأیید مسئولان ردیف‌های (۱) تا (۵) این ماده و مصوبات شورای استاندارد استانی فقط در چهارچوب این قانون و مصوبات شورای عالی استاندارد نافذ و اجرایی می‌گردد.

ماده ۳۵- وظایف و اختیارات شورای عالی استاندارد به شرح زیر است:

- ۱- تصویب سیاست‌های راهبردی سازمان و نظارت بر حسن اجرای آنها
- ۲- تجدید نظر در سیاست‌های کلی سازمان در چهارچوب شرح وظایف مصوب
- ۳- تفکیک امور حاکمیتی نظام استاندارد از تصدی‌گری و تحکیم مبانی آن در عرصه استاندارد کشور و اتخاذ تصمیم

در مورد واگذاری وظایف تصدی‌گری به بخش های خصوصی،
تعاونی و غیر دولتی

۴- رسیدگی به گزارش رئیس سازمان در مورد اقدامات و
برنامه های انجام شده

۵- تصویب ساختار تشکیلاتی سازمان و تعیین پست های
سازمانی مورد نیاز به پیشنهاد رئیس سازمان با رعایت
مقررات مربوطه

۶- تصویب مقررات مالی، اداری و استخدامی سازمان و مراکز
و واحدهای تابعه با رعایت قوانین مربوط

۷- بازنگری سالانه تعرفه های خدمات متناسب با نرخ اعلامی
تورم توسط بانک مرکزی

۸- تصویب تعرفه های مورد نیاز به منظور خرید خدمت و
ارائه خدمات سازمان

۹- تصویب بودجه سالانه پیشنهادی سازمان و همچنین
حسابرسی و تصویب حساب درآمد و هزینه سالانه سازمان
با رعایت مقررات مربوطه که به منزله مفاصاحساب سازمان
می باشد.

۱۰- تصویب دستور العمل های تخصصی مورد نیاز فعالیت های
سازمان در چهار محور استانداردسازی، ارزیابی انطباق، تأیید
صلاحیت، اندازه شناسی و سایر موارد مورد نیاز به پیشنهاد
رئیس سازمان.

۱۱- تصویب طرح و علائم استاندارد ملی به عنوان علائم
رسمی دولتی

۱۲- تصویب اجرای اجباری استانداردها در سراسر کشور، لغو
یا تعلیق آنها

۱۳- اتخاذ تصمیم درباره تفویض قسمتی از اختیارات اجرایی
سازمان به سایر سازمان های دولتی، خصوصی و تعاونی با

رعایت مقررات مربوطه

۱۴ - اتخاذ تصمیم در مورد روابط همکاری در زمینه استاندارد با سازمان های علمی و مؤسسات مشابه خارجی و پرداخت حق عضویت ها در چهارچوب قوانین و مقررات کشور.

۱۵ - ایجاد کمیسیون های تخصصی متشکل از صاحب نظران و نخبگان عرصه استاندارد به منظور بررسی های تخصصی و ارتقای کارآمدی شورا

تبصره: دستورالعمل تشکیل کمیسیون های تخصصی به تصویب شورای عالی استاندارد می رسد.

رئیس سازمان

ماده ۳۶- رئیس سازمان با پیشنهاد رئیس جمهور یا معاون اول وی و تأیید شورای عالی استاندارد و با حکم رئیس جمهور برای مدت چهارسال انتخاب می شود. انتصاب مجدد وی برای دوره های بعد بلامانع است.

ماده ۳۷- رئیس سازمان هم طراز مقامات مندرج در بند (ج) ماده ۷۱ قانون مدیریت خدمات کشوری است.

ماده ۳۸- رئیس سازمان بالاترین مقام اداری، مالی و فنی سازمان است و وظایف زیر را عهده دار می باشد:

۱ - عزل و نصب کلیه مدیران و کارکنان بر اساس آیین نامه های مربوطه

۲ - پیشنهاد سیاست های راهبردی سازمان به شورای عالی استاندارد جهت تصویب

۳ - مدیریت و نظارت بر حفظ استقلال کامل مأموریت ها، وظایف و اختیارات

۴ - پیشنهاد تعرفه های مورد نیاز سازمان جهت تصویب به شورای عالی استاندارد

۵ - پیشنهاد دستورالعمل های اداری، مالی و استخدامی

جهت تصویب به شورای عالی استاندارد بر اساس قوانین و مقررات مربوطه

۶- نظارت بر حسن جریان امور و اجرای قوانین و مقررات در سازمان

۷- بررسی و اجرای دستورالعمل و روش های اجرایی سازمان و واحدهای تابعه منطبق بر قوانین و همچنین مقررات مالی، اداری و استخدامی مصوب شورای عالی

۸- تلاش در جهت خودکفایی مالی از طریق ارائه خدمات و تعرفه های مصوب آن و کاهش وابستگی منابع مورد نیاز سازمان و واحدها و مراکز تابعه به بودجه عمومی کشور

۹- شرکت در شوراها و مجامعی که بر اساس قانون، عضویت آنها را عهده دار می باشد.

تبصره: رئیس سازمان مجاز است بخشی از اختیارات خود را به معاونان، رؤسای مراکز و مدیران استانی تفویض نماید.

ماده ۳۹- رئیس سازمان عضویت شورای عالی حفاظت محیط زیست، شورای پژوهش های علمی کشور، شورای عالی کار، شورای مرکز توسعه صادرات ایران، شورای ساماندهی مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور، شورای عالی نظارت اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و شورای عالی سلامت را بر عهده دارد.

تبصره: رئیس سازمان می تواند در صورت ضرورت از نماینده خود جهت شرکت در جلسات شوراهای مذکور در این ماده استفاده کند.

فصل چهارم جرائم و مجازات ها

ماده ۴۰- موارد زیر جرم محسوب می شوند و مرتکبان به مجازات های تعیین شده با حکم دادگاه محکوم می شوند:

۱- تولید کالاها و ارائه خدمات مشمول مقررات استاندارد اجباری، بدون دریافت پروانه کاربرد علامت استاندارد ایران و یا تأییدیه آن، به حبس تعزیری درجه شش یا جزای نقدی درجه سه و یا هر دو مجازات

۲- تمرکز، توزیع و فروش کالاهای مشمول مقررات استاندارد اجباری بدون علامت استاندارد ایران به حبس تعزیری درجه هفت یا جزای نقدی درجه پنج و یا هر دو مجازات

۳- تغییر مشخصات و ویژگی های فرآورده های مشمول استاندارد اجباری پس از تولید یا ساخت برای فروش یا عرضه به حبس تعزیری درجه پنج یا جزای نقدی درجه سه و یا هر دو مجازات

۴- استفاده از ظروف و وسایل بسته بندی دارای علامت استاندارد برای بسته بندی، عرضه و فروش فرآورده های غیر استاندارد به حبس تعزیری درجه پنج یا جزای درجه دو و یا هر دو مجازات

۵- تبلیغات غیرواقع در خصوص کالا یا خدمت به گونه ای که در مصرف کنندگان ایجاد شبهه در وجود پروانه کاربرد علامت استاندارد و یا تأیید سازمان کند به حبس تعزیری درجه شش یا جزای نقدی درجه سه و یا هر دو مجازات

۶- چاپ علامت استاندارد بدون دریافت مستندات قانونی دارا بودن پروانه کاربرد علامت استاندارد معتبر و یا تأییدیه از سازمان، به حبس تعزیری درجه هفت یا جزای نقدی درجه چهار و یا هر دو مجازات

۷- جعل و تقلب برگه های آزمایش، تشخیص و مشخصات فرآورده ها و پروانه کاربرد علامت استاندارد به حبس تعزیری درجه شش یا جزای نقدی درجه سه و یا هر دو مجازات

۸- ممانعت از ورود کارشناسان در امر بازرسی و نمونه برداری از واحدهای تولیدی و خدماتی و محل های عرضه، فروش، تمرکز، توزیع و بسته بندی محصولات مشمول مقررات استاندارد اجباری به حبس تعزیری درجه شش یا جزای نقدی درجه سه و یا هر دو مجازات

۹- هر نوع اظهاریه انطباق محصول یا استاندارد از طرف هر شخص حقیقی یا حقوقی که خلاف واقع باشد به حبس تعزیری درجه پنج و جزای نقدی درجه دو

ماده ۴۱- در صورتی که واحدهای تولیدی و خدماتی دارای پروانه کاربرد علامت استاندارد یا تأییدیه از سازمان، اقدام به تولید کالا یا خدمات پایین تر از کیفیت استاندارد نمایند، موضوع در کمیسیون ماده (۴۲) این قانون تصمیم گیری می شود.

ماده ۴۲- کمیسیونی مرکب از یکی از قضات دادگستری به انتخاب رئیس قوه قضائیه، مدیر کل استاندارد استان و نماینده سازمان حمایت تولید کنندگان و مصرف کنندگان و نماینده اتاق های بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی، تعاون مرکزی و اصناف ایران حسب مورد تشکیل و بدو به موارد مذکور در این قانون رسیدگی می کند و با ملاحظه شرایط و امکانات خاکی و دفعات تخلف در صورت احراز جرم مراتب را به مرجع قضایی ذیصلاح ارجاع می کند. در غیر این صورت با تذکر و اخطار، اقدام به اخذ تعهد، جریمه، تعطیل واحد تولیدی یا خدماتی، جمع آوری محصول از سطح بازار، الزام به بهسازی و اصلاح، فروش و امحای کالا می نماید. تصمیمات کمیسیون ظرف مدت سی روز پس از ابلاغ در مراجع قضایی ذیصلاح قابل اعتراض خواهد بود در غیر این صورت تصمیمات کمیسیون قطعی محسوب می گردد.

ماده ۴۳- در موارد ضروری که تأخیر در اقدام موجب خسارت و زیان جانی و مالی به مردم می شود، رئیس سازمان می تواند موقتاً این فرآورده ها را در مراکز تمرکز، توزیع و فروش کالا توقیف کند و به منظور جلوگیری از ادامه تولید این فرآورده ها، ابزار ماشین آلات و وسایل تولیدی مربوط را لاک و مهر نماید.

تبصره: فرآورده های موضوع این ماده پس از کشف توسط بازرسان و کارشناسان سازمان، مورد بررسی قرار گرفته و قابلیت مصرف بهسازی، اصلاح، فروش و امحای آن معین می شود و با رأی کمیسیون ماده (۴۲) این قانون تعیین تکلیف می گردد. در صورت فروش، وجوه حاصله به حساب خزانه داری کل کشور واریز می شود و معادل آن به عنوان درآمد اختصاصی در چهارچوب قانون بودجه کل کشور به مصرف توسعه و تجهیز آزمایشگاه ها می رسد.

ماده ۴۴- هرگاه ارتکاب یکی از جرائم و تخلفات مذکور در این قانون موجب بیماری یا آسیب جسمی یا روحی و یا منجر به مرگ شود، مرتکب حسب نتایج حاصله با حکم دادگاه به مجازات های زیر محکوم می شود:

- ۱- در صورتی که مدت معالجه کمتر از دو ماه باشد مجازات مرتکب حبس تعزیری درجه شش یا جزای نقدی درجه پنج
- ۲- در صورتی که مدت معالجه بیش از دو ماه و کمتر از شش ماه باشد مجازات مرتکب با حداکثر مجازات بند (۱) این ماده
- ۳- در صورتی که مدت معالجه بیش از شش ماه باشد مجازات مرتکب حبس تعزیری درجه پنج و یا جزای نقدی درجه سه

تبصره: چنانچه عدم اجرای مقررات این قانون موجب نقص عضو و یا فوت کسی شود، به جرم مرتکب احکام قانون مجازات اسلامی رسیدگی می شود.

ماده ۴۵- چنانچه مصرف‌کننده از غیر استاندارد بودن کالا یا خدمت محتمل خسارت و ضرری شده باشد، عرضه‌کننده یا تولیدکننده و یا ارائه‌دهنده خدمت بر اساس ماده (۱۸) قانون حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان مصوب ۱۳۸۸/۰۷/۱۵ علاوه بر جبران خسارت شاکی به مجازات مذکور در ماده یاد شده محکوم می‌شود.

ماده ۴۶- هر شخص حقیقی و حقوقی که به نحوی به امور تولید، تجارت و ارائه خدمات و داد و ستد اشتغال دارد، چنانچه دارای اوزان و مقیاس‌ها و وسایل سنجش تقلبی یا غیرقانونی باشد و با اوزان و مقیاس‌های تقلبی و غیرقانونی داد و ستد کند علاوه بر رد معادل اموالی که با تقلب کسب کرده است با حکم دادگاه به حبس تعزیری درجه شش و یا جزای نقدی درجه سه یا هر دو مجازات محکوم و وسایل سنجش مذکور به نفع سازمان ضبط می‌شود.

ماده ۴۷- دارا بودن نشان استاندارد و یا هر گونه تأییدیه استاندارد کالا یا خدمات از سازمان موجب سلب مسئولیت مستمر تولیدکننده یا ارائه‌دهنده خدمت جهت حفظ و ارتقای سطح استاندارد کالا و خدمت آنها نمی‌شود.

ماده ۴۸- مأموران نیروی انتظامی در کلیه مراحل اجرای این قانون مکلف به همکاری با بازرسان و کارشناسان سازمان خواهند بود.

ماده ۴۹- سازمان مکلف است از طریق بازرسان خود، فعالیت کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی تأیید صلاحیت شده را نظارت و بازرسی کند و در صورت مشاهده جرم یا تخلف مراتب را حسب مورد به محاکم یا کمیسیون ماده (۴۲) این قانون ارجاع نماید. دستور العمل اجرای این ماده به پیشنهاد سازمان به تصویب شورای عالی استاندارد می‌رسد.

ماده ۵۰- قوه قضائیه می‌تواند شعب تخصصی دادسرا و

دادگاه را به منظور رسیدگی به جرائم موضوع این قانون با درخواست سازمان اختصاص دهد.

ماده ۵۱- جرائم این قانون از جرائم عمومی و غیرقابل گذشت محسوب می شود.

ماده ۵۲- هرگاه در سایر قوانین، برای تخلفات مذکور در این قانون مجازات شدیدتری مقرر شده باشد، مرتکب به مجازات اشد محکوم می شود.

ماده ۵۳- چنانچه هر یک از کارکنان سازمان در اجرای وظایف محوله مندرج در این قانون مرتکب هرگونه تخلف، جرم و یا تبانی شود حسب مورد جهت رسیدگی و اقدام لازم به کمیسیون ماده (۴۲) این قانون ارجاع می شود. این موضوع موجب سلب بررسی دیگر تخلف ها در محاکم صالحه و قوانین موضوعه نمی باشد.

فصل پنجم

منابع مالی و بودجه

ماده ۵۴- سازمان دارای استقلال حقوقی، مالی و اداری می باشد و اداره امور آن بر اساس مفاد این قانون و سایر قوانین و مقررات مربوطه انجام می شود.

ماده ۵۵- منابع مالی سازمان به شرح زیر تعیین و تأمین می گردد:

- ۱- منابع ناشی از انواع کارمزد دریافتی بابت امور استانداردسازی شامل صدور یا تمدید کلیه پروانه ها، گواهینامه ها و تأییدیه های مربوط به ارزیابی، انطباق، تأیید صلاحیت، اوزان یا مقیاس ها منطبق با تعرفه مصوب شورای عالی استاندارد که ارقام آن همه ساله در بودجه سالانه کشور درج و طی موافقتنامه متبادله در اختیار سازمان قرار می گیرد.
- ۲- اعتباراتی که همه ساله به صورت کمک و همچنین طی ردیف های مربوطه در بودجه سالانه کشور منظور می شود.
- ۳- هدایا و کمک های اشخاص حقیقی و حقوقی از سوی اشخاص غیر ذی نفع

۴- درآمدهای حاصل از فروش باقیمانده نمونه های کالا

ماده ۵۶- بودجه سازمان با پیشنهاد رئیس سازمان توسط سازمان برنامه و بودجه کشور در بودجه سنواتی درج می گردد و به تصویب هیأت وزیران و مجلس شورای اسلامی می رسد.

فصل ششم

سایر مقررات

ماده ۵۷- در صورتی که مأموران استاندارد حین کنترل های قانونی به کالاهای وارداتی غیرمجاز (قاچاق) برخورد نمایند، موظفند ضمن تنظیم صورت جلسه، مراتب را حسب مورد به دستگاه های ذی ربط گزارش و مأموران دستگاه مربوطه مکلفند بلافاصله در محل حاضر و اعمال قانون نمایند.

ماده ۵۸- با تصویب این قانون کلیه اموال منقول و غیر منقول، تجهیزات، دارایی ها، تعهدات، نیروی انسانی، مطالبات و امکانات و واحدهای وابسته به مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از جمله پژوهشگاه استاندارد به سازمان منتقل می شود.

ماده ۵۹- از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون و آیین نامه اجرایی آن، قانون راجع به اجازه تأسیس مؤسسه استاندارد ایران مصوب ۱۳۳۹/۰۳/۱۷ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن، اساسنامه مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب ۱۳۴۴/۰۴/۰۹ و لایحه قانونی راجع به اصلاح بند (الف) ماده (۱۰) اساسنامه مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب ۱۳۵۹/۰۴/۲۵ شورای انقلاب و قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۲۵ و اصلاحات بعدی آن نسخ می شود.

ماده ۶۰- آیین نامه اجرایی این قانون ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب آن به پیشنهاد سازمان به تصویب هیأت وزیران می رسد.

قانون فوق مشتمل بر شصت ماده و سی و سه تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۱۱ مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۹۶/۰۹/۰۴ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام با تأیید تبصره (۱) بند (۱) ماده (۷) موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

قوانین متفرقه کاربردی

قانون تعزیرات حکومتی مصوب ۱۳۶۷

تبصره ماده ۱۳: در مورد واحد های فاقد گواهی از سازمان ملی استاندارد ایران (در مورد اقلام مشمول استاندارد اجباری) که تولیدات آنها از نظر ایمنی مضر باشد بلافاصله نسبت به تعطیلی واحد تا زمان اخذ پروانه اقدام می گردد.

قانون نظام صنفی کشور با اصلاحات و الحاقات مصوب ۱۳۹۲

ماده ۵۹ - تقلب، عبارت است از عرضه یا فروش کالا یا ارائه خدمتی که از لحاظ کیفیت یا کمیت منطبق با مشخصات کالا یا خدمت ابرازی یا درخواستی نباشد. جریمه تقلب، با عنایت به دفعات تکرار در طول هر سال به شرح زیر است:

متخلف علاوه بر الزام به پرداخت خسارت وارد شده به خریدار یا مصرفکننده در مرتبه اول معادل دو برابر مابه‌التفاوت ارزش کالا یا خدمت ابرازی یا درخواستی و کالای عرضه‌شده یا فروخته‌شده یا خدمت ارائه داده شده و در مرتبه دوم به چهار برابر مابه‌التفاوت مذکور جریمه می‌شود. در مرتبه سوم به شش برابر مابه‌التفاوت، جریمه می‌شود و علاوه بر پرداخت جریمه پارچه یا تابلو بر سَرْدَر محل کسب به‌عنوان متخلف صنفی به مدت ۲ هفته نصب می‌گردد. در مرتبه چهارم به هشت برابر مابه‌التفاوت جریمه می‌شود و پارچه یا تابلو بر سَرْدَر محل کسب به‌عنوان متخلف صنفی به مدت ۱ ماه نصب می‌گردد. در مرتبه پنجم و مراتب بعدی به ده برابر مابه‌التفاوت جریمه می‌شود و پارچه یا تابلو بر سَرْدَر محل کسب به‌عنوان متخلف صنفی به مدت ۲ ماه نصب می‌گردد، همچنین به مدت ۶ ماه پروانه کسب وی تعلیق و محل کسب تعطیل می‌گردد.

تبصره ۳: عرضه، نگهداری به قصد فروش و فروش کالا بدون علامت استاندارد ایران و ارائه خدمات بدون تائید سازمان ملی استاندارد ایران در صورتی که استاندارد کالا یا خدمات

اجباری شده باشد، مشمول مقررات این ماده می‌شود.
تبصره ۴: فروش کالاهای تاریخ مصرف گذشته در حکم تقلب محسوب می‌شود و مرتکب به جریمه مقرر در این ماده محکوم می‌شود. چنانچه کالا یا خدمات عرضه‌شده بنا بر نظر کارشناسی غیر قابل مصرف باشد، جریمه و خسارت بر مبنای قیمت عرضه‌شده محاسبه می‌شود.

ماده ۶۲- عرضه و فروش کالای قاچاق: حمل و نقل، نگهداری، عرضه و فروش کالای قاچاق توسط واحدهای صنفی ممنوع است و متخلف با عنایت به دفعات تکرار در طول هر سال به شرح زیر جریمه می‌گردد:

در مرتبه اول جریمه نقدی معادل دو برابر قیمت روز کالای قاچاق و ضبط کالای قاچاق موجود به نفع دولت. و در مرتبه دوم جریمه نقدی معادل پنج برابر قیمت روز کالای قاچاق، ضبط کالای قاچاق موجود به نفع دولت و نصب پارچه یا تابلو بر سردر محل کسب به عنوان متخلف صنفی به مدت یک ماه. و در مرتبه سوم جریمه نقدی معادل ده برابر قیمت روز کالای قاچاق، ضبط کالای قاچاق موجود به نفع دولت و نصب پارچه یا تابلو بر سردر محل کسب به عنوان متخلف صنفی و تعطیل محل کسب به مدت شش ماه. و چنانچه در قوانین دیگر برای عرضه و فروش کالای قاچاق مجازات شدیدتری پیش‌بینی شده باشد متخلف به مجازات مزبور محکوم خواهد شد.

قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲

تبصره ماده ۵۲۵ (۷۵۶): هرکس عمداً و بدون داشتن مجوز از سازمان استاندارد به منظور القاء و شبه در کیفیت تولیدات و خدمات از نام و علائم استاندارد ملی و بین‌المللی استفاده نماید به حداکثر مجازات مقرر در این ماده (علاوه بر جبران خسارت به حبس از ۱۰ تا ۱۰ سال) محکوم می‌شود.

ماده ۵۴۳ (۷۷۴)- هرگاه محلی یا چیزی برحسب امرمقامات صالح رسمی مهر یا پلمب شده باشد و کسی عالماً و عامداً آنها را بشکند یا محو نماید یا عملی مرتکب شود که درحکم محو یا شکستن پلمب تلقی شود به حبس از ۳ ماه تا ۲ سال محکوم خواهد شد. در صورتی که مستحفظ آن مرتکب شده باشد به حبس از ۱ تا ۲ سال محکوم می شود و اگر ارتکاب بواسطه اهمال مستحفظ واقع گردد مجازات مستحفظ ۱ تا ۶ ماه حبس یا حداکثر ۷۴ ضربه شلاق خواهد بود.

ماده ۶۶۳ (۸۸۹)- هرکس عالماً در اشیاء و اموالی که توسط مقامات ذی صلاح توقیف شده است و بدون اجازه دخالت یا تصرفی نماید که منافی با توقیف باشد ولو مداخله کننده یا متصرف مالک آن باشد به حبس از ۳ ماه تا ۱ سال محکوم خواهد شد.

ماده ۶۷۴ (۹۰۰)- هرگاه اموال منقول یا غیر منقول یا نوشته هایی از قبیل: سفته، چک، قبض و نظایر آن بعنوان اجاره یا امانت یا رهن یا برای وکالت یا هرکار با اجرت یا بی اجرت به کسی داده شود و بنابر این باشد که اشیاء مذکور مسترد شود یا به مصرف معینی برسد و شخصی که اشیاء نزد او بوده آنها را به ضرر مالکین یا متصرفین آنها استعمال یا تصاحب یا تلف یا مفقود نماید به حبس از ۶ ماه تا ۳ سال محکوم خواهد شد.

ماده ۶۰۹ (۸۴۰)- هرکس به کارمندان دولت در حال انجام وظیفه توهین کند علاوه بر جزای نقدی و تا ۷۴ ضربه شلاق به مجازات ۳ تا ۶ ماه حبس نیز محکوم می شود.

ماده ۶۶۹ (۸۹۵)- تهدید اشخاص به قتل یا ضررهای نفسی، شرفی، مالی نسبت به خود او یا بستگانش موجب محکومیت شخص به مجازات ۲ ماه تا ۲ سال حبس یا تا ۷۴ ضربه شلاق می باشد.

ماده ۶۸۸- هر اقدامی که تهدید علیه بهداشت عمومی شناخته شود از قبیل: آلوده کردن آب آشامیدنی یا توزیع آب آشامیدنی آلوده، دفع غیربهداشتی فضولات انسانی و دامی و مواد زائد، ریختن مواد مسموم کننده در رودخانه، زباله در خیابان و کشتار غیرمجاز دام، استفاده غیرمجاز فاضلاب خام و یا پساب تصفیه خانه‌های فاضلاب برای مصارف کشاورزی ممنوع می‌باشد و مرتکبین چنانچه طبق قوانین خاص مشمول مجازات شدیدتری نباشند به حبس تا ۱ سال محکوم خواهند شد .

ماده ۱۹- مجازات های تعزیری به هشت درجه تقسیم می شوند:

درجه ۱

- حبس بیش از ۲۵ سال
- جزای نقدی بیش از یک میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال
- مصادره کل اموال
- انحلال شخص حقوقی

درجه ۲

- حبس بیش از ۱۵ تا ۲۵ سال
- جزای نقدی بیش از پانصد و پنجاه میلیون (۵۵۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا یک میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال

درجه ۳

- حبس بیش از ۱۰ تا ۱۵ سال
- جزای نقدی بیش از سیصد و شصت میلیون (۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا پانصد و پنجاه میلیون (۵۵۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال

درجه ۴

- حبس بیش از ۵ تا ۱۰ سال
- جزای نقدی بیش از یکصد و هشتاد میلیون (۱۸۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا سیصد و شصت میلیون (۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال
- انفصال دائم از خدمات دولتی و عمومی

درجه ۵

- حبس بیش از ۲ تا ۵ سال
- جزای نقدی بیش از هشتاد میلیون (۸۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا یکصد و هشتاد میلیون (۱۸۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال
- محرومیت از حقوق اجتماعی بیش از ۵ تا ۱۵ سال
- ممنوعیت دائم از یک یا چند فعالیت شغلی یا اجتماعی برای اشخاص حقوقی
- ممنوعیت دائم از دعوت عمومی برای افزایش سرمایه برای اشخاص حقوقی

درجه ۶

- حبس بیش از ۶ ماه تا ۲ سال
- جزای نقدی بیش از بیست میلیون (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا هشتاد میلیون (۸۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال
- شلاق ۱ تا ۷۴ ضربه و تا ۹۹ ضربه در جرائم منافی عفت
- محرومیت از حقوق اجتماعی بیش از ۶ ماه تا ۵ سال
- انتشار حکم قطعی در رسانه ها
- ممنوعیت از یک یا چند فعالیت شغلی یا اجتماعی برای اشخاص حقوقی حداکثر تا مدت ۵ سال

- ممنوعیت از دعوت عمومی برای افزایش سرمایه برای اشخاص حقوقی حداکثر تا مدت ۵ سال
- ممنوعیت از اصدار برخی از اسناد تجاری توسط اشخاص حقوقی حداکثر تا مدت ۵ سال

درجه ۷

- حبس از ۹۱ روز تا ۶ ماه
- جزای نقدی بیش از ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا بیست میلیون (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال
- شلاق از ۱۱ تا ۳۰ ضربه
- محرومیت از حقوق اجتماعی تا ۶ ماه

درجه ۸

- حبس تا ۳ ماه
 - جزای نقدی تا ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال
 - شلاق تا ۱۰ ضربه
- تبصره ۱: موارد محرومیت از حقوق اجتماعی همان است که در مجازات های تبعی ذکر شده است.
- تبصره ۲: مجازاتی که حداقل آن منطبق بر یکی از درجات فوق و حداکثر آن منطبق با درجه بالاتر باشد، از درجه بالاتر محسوب می شود.
- تبصره ۳: در صورت تعدد مجازات ها، مجازات شدیدتر و در صورت عدم امکان تشخیص مجازات شدیدتر، مجازات حبس ملاک است. همچنین اگر مجازاتی با هیچ یک از بندهای هشت گانه این ماده مطابقت نداشته باشد مجازات درجه هفت محسوب می شود.

قانون تأسیس سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی

مصوب ۱۳۷۰

ماده ۳۱- کلیه دستگاهها و مراجع قضایی کشور مکلفند وجوه ریالی و ارزی که تحت عنوان قاچاق کشف و یا تحت عنوان جرائم اخذ می‌گردد و همچنین کلیه وجوه ارزی و ریالی که بابت جریمه اجناس قاچاق، احتکار، گرانفروشی، تعزیرات حکومتی و سایر عناوین به نفع دولت ضبط قطعی شده و یا می‌شوند را بلافاصله بدون دخل و تصرف تا تعیین تکلیف قطعی از طرف مراجع قضایی به حساب خزانه که به همین منظور افتتاح می‌شود واریز نمایند. همچنین دستگاههای مذکور مکلفند کلیه مسکوکات طلا و نقره و شمش طلا و جواهرات و اموال موضوع این قانون را بلافاصله و بدون دخل و تصرف با تنظیم صورتجلسی که به امضاء دادستان مربوط و رئیس اداره امور اقتصادی و دارایی یا نمایندگان آنها خواهد رسید به سازمان تحویل دهند.

ماده ۴۲- کالاهایی که توسط وزارتخانه های کشاورزی، جهاد سازندگی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا سایر مراجع صالحه ذیربط (از قبیل: سازمان ملی استاندارد) آلوده به آفت و یا غیر قابل مصرف یا فاسد تشخیص داده شود با تنظیم صورتجلسی که به امضاء نماینده دادستان محل و نمایندگان سازمان و دستگاه اجرایی ذیربط خواهد رسید معدوم خواهد شد.

ماده ۴۳- در مواردی که ترخیص یا فروش کالایی به علل بهداشتی، ایمنی یا پیشگیری از تولید غیر سالم مواد دارویی، آرایشی یا غذایی تابع مقررات و شرایط خاص شده باشد فروش آنها موقوف به احراز شرایط مربوط خواهد بود. در غیر این صورت آن گونه کالاها به شرط نداشتن مصرف ثانویه و یا عدم امکان مرجوع نمودن آن به تشخیص مراجع ذی صلاح مربوطه با نظارت نمایندگان دادستان محل و سازمان معدوم خواهد شد.

قانون مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی مصوب

۱۳۴۶

ماده ۱ - مرتکب هر یک از اعمال زیر در مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی به مجازات های مقرر در این قانون محکوم خواهد شد:

- ۱ - عرضه یا فروش جنسی به جای جنس دیگر.
- ۲ - مخلوط کردن مواد خارجی به جنس به منظور سوء استفاده.
- ۳ - عدم رعایت استاندارد یا فرمول ثبت شده در مواردی که تعیین فرمول و رعایت آن و همچنین تعیین استاندارد و رعایت آن الزامی باشد.
- ۴ - فروش و عرضه جنس فاسد و یا فروش و عرضه جنسی که موعده مصرف آن گذشته باشد.
- ۵ - به کار بردن رنگها و اسانسها و سایر مواد اضافی غیر مجاز در مواد خوردنی یا آشامیدنی یا آرایشی یا بهداشتی و یا لوازم بازی کودکان.

ماده ۱۴ - کلیه مواد تقلبی یا فاسد یا موادی که مدت مصرف آنها منقضی شده باشد بلافاصله پس از کشف توقیف می شود هرگاه وزارت بهداشتی یا مؤسسات مسئول دیگر (از قبیل : سازمان ملی استاندارد) گواهی نمایند که مواد مکشوفه برای برخی از مصارف انسانی یا حیوانی یا صنعتی قابل استفاده است ولی نگهداری آنها امکان ندارد مواد مکشوفه به دستور دادستان شهرستان با اطلاع صاحب کالا و با حضور نماینده دادستان شهرستان به فروش می رسد و وجوه حاصل تا ختم دادرسی و صدور حکم قطعی در صندوق دادگستری تودیع خواهد شد و هرگاه گواهی شود که مواد مکشوفه قابلیت مصرف انسانی یا حیوانی یا صنعتی ندارد فوراً به دستور دادستان معدوم می شود. در کلیه موارد فوق و همچنین در مورد اسباب و ابزار و آلات جرم دادگاه طبق ماده

۵ قانون مجازات عمومی تعیین تکلیف می‌نماید و اگر قبلاً به فروش رسیده باشد در مورد وجوه حاصل از فروش نیز تعیین تکلیف خواهد کرد. درآمد حاصل از اجرای این ماده به مصرف تأسیس و توسعه و تکمیل آزمایشگاه‌های تحقیق و کنترل مواد غذایی خواهد رسید.

